

**Χαιρετισμός του Προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ- Προοδευτική Συμμαχία,
Αλέξη Τσίπρα,
στην εκδήλωση της παρουσίασης του βιβλίου του Νικόλα Φαραντούρη**

**«Η Ενεργειακή Κρίση στην Ελλάδα: Η δίνη της ακρίβειας, οι
προειδοποιήσεις, οι προτάσεις για έξοδο»**

17/10/2022

Θέλω να σας ευχαριστήσω, πάνω απ' όλα να ευχαριστήσω το Νικόλα για την πρόσκληση, είναι μια πολύ επίκαιρη συζήτηση αυτή που κάνουμε και είναι ένα πολύ επίκαιρο βιβλίο αυτό έγραψε ο Νικόλας σε χρόνο ρεκόρ, οφείλω να πω.

Και αυτό το αποδεικνύει και η συμμετοχή του κοινού, πέραν από το ότι έχουμε ωραίο φόντο την Ακρόπολη, είναι και πολύ επίκαιρο το θέμα που συζητάμε σήμερα. Γι' αυτό και νομίζω ότι δικαίως υπάρχει μια δυσκολία στην ακουστική του χώρου, εξαιτίας του γεγονότος ότι είναι πάρα πολλοί και πολλές σήμερα εδώ. Ίσως κάποιος άλλος επιστήμονας της δικής μου επιστήμης, Νικόλα, θα έπρεπε να εξετάσει στατιστικά την ταράτσα, αν αντέχει τόσο κόσμο.

Ο Νικόλας, με το βιβλίο του αυτό, προσπαθεί να δώσει απαντήσεις στο πιο επίκαιρο πρόβλημα της εποχής και κυρίως μ' έναν λόγο ο οποίος δεν είναι επιστημονικοφανής, αλλά είναι απλός, τεκμηριωμένος, όμως, πολύ τεκμηριωμένος. Προσπαθεί να εξηγήσει τι είναι αυτό που συμβαίνει εδώ και ενάμιση χρόνο και αφορά κάθε νοικοκυριό και κάθε επιχείρηση.

Να δώσει απαντήσεις για το ποιες είναι οι αιτίες, ποιες είναι οι ευθύνες και ποιες οι λύσεις απέναντι σε αυτό το τσουνάμι που έχει χτυπήσει προφανώς και την ελληνική κοινωνία.

Το πρώτο και κρίσιμο ερώτημα: Είναι η ακρίβεια μια υπόθεση που είναι αποκλειστικά εξωγενής, για την ακρίβεια φταίει αποκλειστικά η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία; Αυτό είναι το κυρίαρχο αφήγημα το κυβερνητικό που ακούμε εδώ κι ένα χρόνο, ότι η ενεργειακή κρίση είναι εξωγενής και οφείλεται αποκλειστικά στον πόλεμο της Ουκρανίας. Ότι καμία δυνατότητα δεν υπήρχε ούτε να προβλεφθεί ούτε να ελαττωθεί ούτε πολύ περισσότερο να τιθασευτεί.

Στην τελευταία συζήτηση που είχαμε στη Βουλή την Παρασκευή με αφορμή με αφορμή μια επίκαιρη ερώτηση που κατέθεσα στον Πρωθυπουργό, ο κ. Μητσοτάκης μάλιστα κατονόμασε ως υπεύθυνο της ακρίβειας που ζούμε τον κ. Πούτιν, τον Πρόεδρο της Ρωσίας. Είναι μια βολική επιλογή, καθώς έχει τη κατακραυγή όλων μας για την απόφασή του να διεξάγει αυτό τον παράνομο πόλεμο, την παράνομη και καταδικαστέα εισβολή στην Ουκρανία, ωστόσο η μνήμη μας δεν είναι δα και τόσο ασθενής. Αρκεί μια ανάγνωση του βιβλίου

που έχετε στα χέρια σας, για να διαπιστώσετε τεκμηριωμένα, ότι η κρίση ενέργειας όσο και η πληθωριστική κρίση συνολικά στη χώρα μας, ξεκίνησε πολύ πριν τον εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Θυμίζω ότι οι τιμές της ενέργειας αλλά και άλλων αγαθών άρχισαν να αυξάνονται σημαντικά ήδη από την άνοιξη του 2021. Και η χώρα μας είχε πρωτιές στις τιμές ρεύματος στη χονδρεμπορική ήδη από τον Αύγουστο του 2021, δηλαδή επτά μήνες πριν την έναρξη των πολεμικών επιχειρήσεων στην Ουκρανία. Υπάρχουν λοιπόν εξωγενείς αλλά και ενδογενείς παράγοντες που τρέφουν αυτό το τσουνάμι της ακρίβειας στη χώρα μας.

Στους εξωγενείς παράγοντες, η κύρια και δομική αιτία της αύξησης του κόστους ενέργειας έχει να κάνει με την ανισορροπία μεταξύ προσφοράς και ανακάμπτουσας ζήτησης μετά το πέρας των lock down της πανδημίας. Και κυρίως οφείλεται στην υστέρηση επενδύσεων σε πράσινη ενέργεια που καλείται να αντικαταστήσει τον άνθρακα, σε σχέση με τους αναγκαίους και μεγαλεπήβολους στόχους που η παγκόσμια κοινότητα ορθώς είχε υιοθετήσει.

Αυτή η υστέρηση δημιουργεί ένα έλλειμμα προσφοράς, την ίδια στιγμή που η ζήτηση διαρκώς αυξάνεται και μάλιστα αμέσως μετά τη πανδημία αυξήθηκε και με απότομο ρυθμό. Αυτή η δομική αιτία, που προφανώς επιδεινώθηκε με τον πόλεμο και τα κερδοσκοπικά παιχνίδια, αποδεικνύει ότι η υπόθεση της κλιματικής αλλαγής, της κλιματικής μετάβασης, είναι τόσο σοβαρή για το μέλλον αλλά και για το παρόν του πλανήτη, που δεν μπορεί να αφεθεί στο αόρατο χέρι των αγορών, αλλά απαιτεί ισχυρή δημόσια παρέμβαση και διακρατική συνεννόηση.

Θέλω να θυμίσω, όμως, ότι τουλάχιστον στα καθ' ημάς, είχαμε εγκαίρως αναγνώσει το πρόβλημα και με δημόσιες παρεμβάσεις, ήδη από τον Σεπτέμβριο του 2021, καλούσαμε την κυβέρνηση ν' αναλάβει δράση. Θέλω να θυμίσω επίσης ότι όταν εμείς κρούαμε το κώδωνα του κινδύνου, ακόμα και τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 2021, η κυβέρνηση ήταν περήφανη από την λειτουργία των αγορών στην Ελλάδα και διαβεβαίωνε τους πολίτες για τον απολύτως προσωρινό χαρακτήρα των ανατιμήσεων, τόσο για τα βασικά αγαθά όσο και για την ενέργεια.

Ερώτημα δεύτερο: Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ευθύνες; Κατά την άποψή μου η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει τεράστιες ευθύνες. Και σε ό,τι αφορά τον απόλυτο αιφνιδιασμό και σε ό,τι αφορά το ρόλο κομπάρσου στις γεωπολιτικές εξελίξεις και σε ό,τι αφορά το έλλειμμα εναλλακτικής ενεργειακής στρατηγικής.

Ωστόσο, οι ευθύνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν πρέπει να αποτελούν άλλοθι για τις επιλογές του κάθε κράτους-μέλους ξεχωριστά, ή για τις μη επιλογές, την αδράνεια δηλαδή, στο όνομα της αναμονής κάποιας ευρωπαϊκής λύσης που μπορεί να μην έρθει ποτέ ή, όταν έρθει, ως συνήθως θα είναι πολύ λίγη και πολύ αργά.

Κάθε κράτος μέλος αναμετρείται με την αξιοπιστία και την διορατικότητα στην αντιμετώπιση προβλημάτων. Κάποια κράτη επέδειξαν γρήγορα αντανάκλαστικά, κάποια άλλα κράτη αμβλυμμένα ή καθόλου αντανάκλαστικά.

Η κρίση, λοιπόν, έφερε στο προσκήνιο τις εγγενείς αδυναμίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς τη χάραξη αυτόνομης ενεργειακής πολιτικής, το ετερόκλητο πλήθος ενεργειακών πολιτικών και αναγκών των κρατών μελών καθώς και τις δομικές παθογένειες που ευθύνονται για το ενεργειακό αδιέξοδο. Την

εξάρτησή της από ορυκτά καύσιμα τρίτων χωρών και ιδίως από τη Ρωσία, την επισφαλή ενεργειακή της τροφοδοσία, τη σύγκρουση συμφερόντων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη μη έγκαιρη λήψη αποφάσεων σε θεσμικό επίπεδο. Και πολύ φοβάμαι ότι αυτή η αδυναμία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όχι μόνο να προβλέψει τη γεωπολιτική κρίση αλλά κυρίως να παρέμβει στις εξελίξεις προς όφελος των δικών της συμφερόντων και προς όφελος της κοινής λογικής, θα έλεγα εγώ, με στόχο τον τερματισμό της ρωσικής εισβολής και των πολεμικών επιχειρήσεων, αυτή λοιπόν η αδυναμία εγκυμονεί κινδύνους που ακόμη δεν έχουμε συνειδητοποιήσει.

Γιατί πέρα από τα προφανή της ενεργειακής ακρίβειας και της εξάντλησης των δυνατοτήτων νοικοκυριών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων να την αντιμετωπίσουν, μία εξίσου σημαντική απειλή είναι ο κίνδυνος μόνιμης αποβιομηχάνισης της Ευρώπης. Η βιομηχανία και κυρίως οι μονάδες εντάσεως ενέργειας, όπως είναι η βιομηχανία μετάλλων, χάλυβα, αλουμινίου, λιπασμάτων και χαλκού, έχουν ήδη μειώσει σημαντικά την παραγωγή τους και αναμένεται να τη μειώσουν περαιτέρω.

Αυτή η εξέλιξη αναπόφευκτα θα μειώσει την ευρωπαϊκή παραγωγική βάση έναντι ανταγωνιστικών κλάδων της Ασίας, που ήδη επωφελούνται από τη φτηνή ενέργεια που λαμβάνουν από τη Ρωσία, η οποία αποδείχτηκε ότι είχε εναλλακτικό δρόμο αξιοποίησης των ενεργειακών της κοιτασμάτων.

Ταυτόχρονα, το διαρκώς αυξανόμενο ενεργειακό κόστος ενέχει τον κίνδυνο μετεγκατάστασης της παραγωγής σε μέρη με χαμηλότερα κόστη παραγωγής. Άρα και απώλεια θέσεων εργασίας, άρα και ύφεση στις χώρες ιδίως του βιομηχανικού Βορρά, αλλά η συρρίκνωση της ευρωπαϊκής οικονομίας θα έχει επιπτώσεις σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Και κυρίως αυτές οι εξελίξεις μπορεί να οδηγήσουν σ' ένα νέο κύκλο κοινωνικών εντάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε κρίσιμες χώρες. Και πολιτικής αβεβαιότητας, με ταυτόχρονη άνοδο ακροδεξιών δυνάμεων σε κρίσιμες χώρες, όπως είδαμε να συμβαίνει το τελευταίο διάστημα.

Αυτά λοιπόν σε ό,τι αφορά τις ευθύνες της Ευρώπης, οι οποίες είναι μεγάλες ευθύνες. Κάποιοι μιλούν, και όχι άδικα, για έλλειμμα ηγεσίας, συναίσθηση της βαριάς κρισιμότητας της περιόδου. Η ελληνική κυβέρνηση όμως, για να έρθουμε στα καθ' ημάς, καλό είναι να μη προσπαθεί να κρυφτεί πίσω από αυτές τις ευθύνες. Πρώτον, γιατί η Ελλάδα δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα επάρκειας, παρά κυρίως ενεργειακού κόστους και πληθωρισμού.

Δεύτερον γιατί είχε και έχει τη δυνατότητα παρεμβάσεων μέσα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, που θα μειώσουν κατά πολύ τις επιπτώσεις της κρίσης. Είτε μονομερώς, είτε κατόπιν έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως έκαναν ήδη άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Δεν το έκανε αυτό. Επί έναν και πλέον χρόνο δεν έκανε καμία μα καμία ρυθμιστική παρέμβαση στην λειτουργία της αγοράς. Μόνο επιδοτήσεις. Ούτε σήμερα, απ' ό,τι φαίνεται, είναι αποφασισμένη να το κάνει σοβαρά. Παρά μονάχα έχει περάσει από την άρνηση της πραγματικότητας στην άρνηση της δικής της ευθύνης. Και υπάρχει ένα πλήθος γεγονότων που αποδεικνύει του λόγου το αληθές. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat που είδαν το φως της δημοσιότητας πρόσφατα, η Ελλάδα είναι η πιο ακριβή χώρα στο ρεύμα, προ φόρων και επιδοτήσεων, για το α' εξάμηνο του 2022, σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι επιδοτήσεις, που προέρχονται κατά κύριο λόγο από τον κρατικό κορβανά, δηλαδή από τη φορολογική αφαίμαξη νοικοκυριών και επιχειρήσεων δια μέσου της έμμεσης φορολογίας, που παραμένει υψηλή ενώ στις περισσότερες χώρες μειώθηκε λόγω του υψηλού πληθωρισμού. Και οι επιδοτήσεις αυτές, παρ' όλα αυτά, δεν αρκούν για να αμβλύνουν το πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η συντριπτική πλειοψηφία των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων.

Για του λόγου το αληθές, τα στοιχεία που είδαν το φως της δημοσιότητας, από την έκθεση για το 2022 των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας - στοιχεία που λαμβάνουν υπ' όψιν και το ζήτημα της αγοραστικής δύναμης, όχι μόνο το ζήτημα της αύξησης των τιμών- αποδεικνύουν ότι ακόμα και μετά τις επιδοτήσεις που είναι αρκετά ισχυρές, τα ελληνικά νοικοκυριά βρίσκονται στην 3^η χειρότερη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Γιατί όμως συμβαίνουν όλα αυτά;. Η απάντηση που εμείς δίνουμε είναι ότι η επιλογή της κυβέρνησης ήταν και είναι να μη παρέμβει στην αγορά ενέργειας και στα καρτέλ και ν' αφήσει την αισχροκέρδεια ανενόχλητη. Γι' αυτό συμβαίνουν αυτά, γι' αυτό καταγράφουμε αυτές τις αρνητικές πρωτιές στις τιμές.

Και επαναλαμβάνω: δεν είναι μόνο ζήτημα τιμών, είναι και ζήτημα αγοραστικής δύναμης. Η Ελλάδα είναι 5^η από το τέλος σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση σε σχέση με την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών. Άρα αυτή τη σύγκριση και μόνο να λάβουμε υπ' όψιν μας, δηλαδή ότι στην Ελλάδα χρειάζονται δυο κατώτατοι μισθοί για να καλυφθούν οι αυξήσεις του ρεύματος σ' ένα μέσο νοικοκυριό, ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στον μέσο όρο των υπόλοιπων ευρωπαϊκών κρατών, χρειάζεται κάτω από ένας κατώτατος μισθός.

Έλεγα λοιπόν ότι αυτή είναι η βασική επιλογή της κυβέρνησης. Μέχρι την άνοιξη μας έλεγαν ότι δεν υπάρχουν υπερκέρδη, τα θυμάστε. Μετά μας είπε ότι «τελικά δεν είναι όσο τα λέτε εσείς, υπάρχουν και θα τα φορολογήσουμε». Ούτε ένα ευρώ δεν έχει φορολογηθεί.

Μετά μας είπαν ότι καταργούν, το καλοκαίρι, τη ρήτρα αναπροσαρμογής. Για έναν χρόνο μας έλεγαν ότι δεν δημιουργεί κανένα πρόβλημα. Όμως κι αυτό σύντομα αποδείχθηκε επικοινωνιακό τέχνασμα χωρίς αντίκρισμα. Έναν μήνα μετά οι αναπροσαρμογές των τιμών λιανικής που ανακοίνωσαν οι πάροχοι ήταν 60% πάνω σε σχέση με την καταργημένη, υποτίθεται, ρήτρα αναπροσαρμογής, κάτι το οποίο επισήμανε και ο πρόεδρος της ΡΑΕ με πρόσφατη επιστολή του προς την κυβέρνηση.

Κι έτσι λοιπόν η αισχροκέρδεια καλά κρατεί. Χαρακτηριστικό παράδειγμα για να κατανοήσει κανείς τα υπερκέρδη που ακόμη είναι τρελά, είναι η σύγκριση κόστους και επιδότησης τον μήνα Σεπτέμβρη. Το συνολικό κόστος χονδρεμπορικής αγοράς ρεύματος ήταν 1,67 δισεκατομμύρια, η επιδότηση 1,9 δισεκατομμύρια. Δηλαδή, ακόμα κι αν τον Σεπτέμβρη κανείς δεν πλήρωνε ούτε ένα ευρώ από τους καταναλωτές, οι παραγωγοί και οι προμηθευτές θα είχαν κέρδη. Αν αθροίσουμε την επιδότηση με αυτά που πλήρωσαν οι καταναλωτές, που ήταν πολύ περισσότερα από αυτά που πλήρωναν έναν χρόνο πριν και αφαιρέσουμε το κόστος, θα δούμε την πραγματική αισχροκέρδεια, τα υπερκέρδη.

Να πω δυο λόγια σε σχέση με το ποιες κατά τη γνώμη μας ήταν οι λάθος αποφάσεις, στρατηγικού χαρακτήρα λάθος αποφάσεις, πέραν του ζητήματος της αισχροκέρδειας στη χώρα μας τον τελευταίο ενάμιση χρόνο ή τα τελευταία τρία χρόνια, και οι καταναλωτές πληρώνουν περισσότερα από ό,τι έναν χρόνο πριν. Διότι, κατά την άποψή μας, όλες οι κρίσιμες αποφάσεις, από την πρώτη μέρα ήταν σε λάθος κατεύθυνση. Καταρχάς, να εξετάσουμε αυτές τις αποφάσεις σε σχέση με το κριτήριο της αυτονομίας και της αυτάρκειας της χώρας.

Να θυμίσω την απόφαση για τη βίαιη απολιγνιτοποίηση, απόφαση που πάρθηκε το 2019 βεβαίως, πολύ πριν έρθει η κρίση. Και προσοχή, δεν μιλάμε εδώ για την σταδιακή και ομαλή πορεία μείωσης του μίγματος του λιγνίτη στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και την αντικατάστασή του από ΑΠΕ, που όλα τα κράτη είχαν προβλέψει -και σωστά- προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κλιματική αλλαγή. Και εμείς είχαμε σχεδιάσει και προβλέψει το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα.

Εδώ μιλάμε για την απόφαση της βίαιης και απότομης μείωσης, του ξαφνικού θανάτου των λιγνιτικών μας μονάδων, ακόμη και της υπερσύγχρονης μονάδας της Πτολεμαΐδας, που δεν έχει τεθεί καν σε λειτουργία παρ' ό,τι στοίχισε δισεκατομμύρια στον Έλληνα φορολογούμενο και που με τόση βιασύνη ανακοίνωσε ο κ. Μητσοτάκης, μόλις δύο μήνες από την ανάληψη της εξουσίας, της διακυβέρνησης, ότι δεν θα λειτουργήσει.

Με δυο λόγια, για να γίνει κατανοητό τι λέω, εδώ στην πραγματικότητα δεν έχουμε μια βίαιη απολιγνιτοποίηση, αλλά μια βίαια, ας μου επιτραπεί η έκφραση, «αεριοποίηση», δηλαδή βίαιη πρόσδεση του ενεργειακού μίγματος της χώρας στο φυσικό αέριο. Ένα καύσιμο επίσης ορυκτό, και κυρίως εισαγόμενο από 3-4 χώρες σε μια παγκόσμια αγορά, που δεν προχωρούμε ούτε το 2019 σε νέες επενδύσεις σ' αυτό τον τομέα. Έτσι, ενώ όλες οι χώρες μείωναν την κατανάλωση του φυσικού αερίου, ιδίως στην ηλεκτροπαραγωγή - Ολλανδία κατά 49%, Γαλλία κατά 46%- στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 24%.

Άρα αυτό που έγινε στην πράξη ήταν να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για να μπούμε σ' αυτό τον φαύλο κύκλο. Ταυτόχρονα, είχαμε δεύτερη κρίσιμη επιλογή μετά την απολιγνιτοποίηση: Την πλήρη απόσυρση του κράτους από τη δυνατότητα να παρεμβαίνει για να εξασφαλίζει χαμηλές και σταθερές τιμές ενέργειας, με την ιδιωτικοποίηση όχι μόνο του 49% της ΔΕΗ, αλλά και του ΔΕΔΔΗΕ και της ΔΕΠΑ Υποδομών. Θυμίζω ότι ΔΕΔΔΗΕ και ΔΕΠΑ Υποδομών αποτελούν μονοπώλια, καθώς έχουν στην ιδιοκτησία τους τα δίκτυα διανομής ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου, αντίστοιχα.

Δηλαδή ο δημόσιος βραχίονας, που ειδικά σε καιρούς κρίσης πρέπει να παρεμβαίνει προκειμένου να διασφαλίζει συνθήκες ανθεκτικότητας για την κοινωνία, στη χώρα μας, με τις αποφάσεις αυτές, βρέθηκε νοκ άουτ, απαξιώθηκε ή πωλήθηκε ή αφέθηκε στη λογική της κερδοσκοπίας.

Να πω δυο λόγια για τις ΑΠΕ, που αποτελούν την πιο φιλική προς το περιβάλλον μορφή παραγωγής ενέργειας, που επιπλέον είναι ευρέως διαθέσιμες και επομένως μπορεί να επωφεληθεί από αυτές το σύνολο της κοινωνίας με άμεσο τρόπο, με βάση το μοντέλο ιδιοπαραγωγής-ιδιοκατανάλωσης.

Τρία χρόνια τώρα δεν στηρίχτηκαν, παρά τα αντιθέτως λεγόμενα. Όλα τα έργα που παρουσιάζει σήμερα η κυβέρνηση είναι αυτά των 3000 MW, που εντάχθηκαν στο πλαίσιο στήριξης την περίοδο 2016-2018. Είναι αυτά που εγκαθίστανται από το 2018 μέχρι σήμερα με δεσμευτικά χρονοδιαγράμματα 24 ή και 36 μηνών και θα εντάσσονται ακόμη και μέχρι το 2023, λόγω των παρατάσεων που έλαβαν εξαιτίας της πανδημίας.

Αντιθέτως, θα έλεγα ότι υπήρξαν επιλογές ακατανόητες, όπως το να μπει στο ψυγείο μια εμβληματική μεταρρύθμιση όπως αυτή των ενεργειακών κοινοτήτων, που έδινε τη δυνατότητα σε μικρούς παραγωγούς, στους Δήμους, να έχουν τη δυνατότητα να παράγουν ρεύμα και να καταναλώνουν.

Θα διαβάσατε στις κυριακάτικες εφημερίδες την κριτική για δεκάδες ώριμες επενδύσεις εκατομμυρίων, που με απόφαση του υπουργού μένουν εκτός δικτύου, για να προωθηθούν άλλες με πελατειακά κριτήρια. Αλλά, επαναλαμβάνω, το κρισιμότερο είναι ότι εγκαταλείφθηκε η πολιτική στήριξης των ΑΠΕ και των ενεργειακών κοινοτήτων.

Τέλος, οι Ελεγκτικοί Μηχανισμοί τέθηκαν σε πλήρη αδράνεια. Ακόμη και οι Ανεξάρτητες Αρχές που οι ίδιοι διορίσανε έγιναν εχθροί καταγγέλλοντας βεβαίως παρεμβάσεις που έγιναν στο έργο τους. Και έγιναν εχθροί προφανώς διότι απαιτούσαν να υπάρχει ένας στοιχειώδης έλεγχος στην αγορά.

Η κυβέρνηση, με δυο λόγια, δέσμια ιδεολογικών εμμονών αλλά και ισχυρών συμφερόντων στον χώρο της ενέργειας, απενεργοποίησε από την πρώτη μέρα της θητείας της τη δυνατότητα του κράτους να παρεμβαίνει στον τομέα της ενέργειας και αγνόησε αυτό που η χώρα θα έπρεπε να έχει ως πρώτο στόχο: την ενεργειακή ασφάλεια και αυτονομία, παραδίδοντας τη χώρα στο ρίσκο του εισαγόμενου φυσικού αερίου.

Ανεξάρτητα λοιπόν από την ανεπάρκεια της Ευρώπης για την οποία μίλησα, οι ευθύνες της ελληνικής κυβέρνησης για το ρεκόρ ενεργειακού πληθωρισμού στην Ελλάδα είναι εξαιρετικά μεγάλες.

Όλα αυτά τα δεδομένα καταγράφονται σ' αυτό το εύχρηστο βιβλίο που ο Νικόλας σκάρωσε σε χρόνο ρεκόρ και φωτίζει πάρα πολλές πλευρές, νομίζω, της πραγματικότητας που βιώνουμε, ακόμα και κάποιες που φαντάζουν τεχνικού χαρακτήρα και δυσνόητες, αλλά είναι εύκολα κατανοήσιμες.

Από την αποτυχημένη διαπραγμάτευση της ΔΕΠΑ με τη Gazprom που κατέληξε σε 30% ακριβότερη προμήθεια ρωσικού φυσικού αερίου σε σχέση με την γειτονική Βουλγαρία -η περιβόητη συνάντηση του κ. Μητσοτάκη με τον Πρόεδρο Πούτιν πριν ξεσπάσει ο πόλεμος- μέχρι την πρακτικά ανύπαρκτη ενεργοποίηση των διμερών και μακροπρόθεσμων ενεργειακών συμβολαίων που μειώνουν το ρίσκο των βραχυπρόθεσμων συμβολαίων.

Και από την λειτουργία των αγορών και των χρηματιστηρίων ενέργειας και των στρεβλώσεων και κατασκευαστικών σφαλμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μέχρι την περιγραφή της ρηχής ελληνικής αγοράς και του εγχώριου καπέλου στις τιμές που περιέγραψα πριν, και όλοι το γνωρίζουμε παίρνοντας τους λογαριασμούς μας.

Ο Νικόλας λοιπόν συμβάλλει στην κατανόηση των πτυχών της ενεργειακής κρίσης και κυρίως στην ανάδειξη του δρόμου να την ξεπεράσουμε αυτή την ενεργειακή κρίση με δίκαιο τρόπο. Και ο δίκαιος τρόπος περνά μέσα από την

ανάκτηση της πρωτοβουλίας από τη δημόσια σφαίρα, μέσα από την έμφαση στον στόχο της αυτονομίας ενέργειας, τη σταθερότητα των τιμών και την αποκέντρωση της παραγωγής ενέργειας σε όφελος όλων, πράγμα το οποίο προσφέρουν οι ΑΠΕ

Την κατεύθυνση των δημοσιονομικών παρεμβάσεων στην πηγή του προβλήματος ώστε να μειωθούν οι τιμές πριν διαχυθεί η ακρίβεια στο σύνολο της κοινωνίας, αλλά και από την ανάληψη πρωτοβουλιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο με κοινές ευρωπαϊκές προμήθειες φυσικού αερίου και ανάληψη μέρους του κόστους προμήθειας από ευρωπαϊκούς πόρους, με την έκδοση, για παράδειγμα, κοινού ευρωπαϊκού ομολόγου.

Κλείνω λέγοντας ότι ο Νικόλας Φαραντούρης, ως επιστήμονας τις μέρες της ενεργειακής κρίσης, με δεκάδες παρεμβάσεις, όχι μόνο το βιβλίο του –δεν προλαβαίνω να βλέπω τις παρεμβάσεις του πολλές φορές- ως επιστήμονας λοιπόν αυτές τις μέρες κάνει το καθήκον του.

Ποιο είναι το καθήκον του; Τεκμηριώνει, διαφωτίζει, παρεμβαίνει. Αυτός είναι ο ρόλος της επιστήμης. Όχι να είναι στην υπηρεσία της προπαγάνδας, αλλά στην υπηρεσία της αλήθειας, στην υπηρεσία του κοινού καλού, έτσι βεβαίως όπως ο καθένας το κατανοεί κι έτσι όπως αντικειμενικά η επιστήμη το προσδιορίζει.

Μακάρι να ήταν οι περισσότεροι συνάδελφοί του σε κάθε τομέα, σε αυτή τη κατεύθυνση που ο Νικόλας το τελευταίο διάστημα παρεμβαίνει, λειτουργεί και τεκμηριώνει.

Και μακάρι να είναι αυτό το βιβλίο μια αφορμή να προβληματιστούμε αλλά και να αφυπνιστούμε. Να αφήσουμε τις εύκολες ατάκες και να αναζητήσουμε λύσεις που συνήθως περνάνε μέσα από τη βάσανο της μελέτης, της γνώσης και της τεκμηρίωσης.

Γιατί μόνο τότε οι λύσεις θα είναι βιώσιμες, διότι μόνο τότε οι λύσεις θα είναι δίκαιες. Σας ευχαριστώ.